Prozesuen kontrolerako sistema-deiak Unix-en

kepa.bengoetxea@ehu.es

Prozesuen kontrolerako sistema-deiak Unix-en

Prozesuen identifikazioa getpid, getppid, getuid Prozesuen sorrera fork, exec Prozesuen bukaera/sinkronizazioa exit, wait, kill Seinaleen kontrola kill, alarm, pause, signal Denboraren kontrola sleep, time, ctime

Prozesuen identifikazioa

int getpid();

Prozesuaren identifikadorea (pid) bueltatzen du

int getppid();

gurasoaren identifikadorea (pid) bueltatzen du

int getuid();

 Prozesuaren "jabea" den erabiltzailearen identifikadorea (uid) bueltatzen du

Prozesuen identifikazioa

```
$ gcc -o prozesuak
//prozesuak.c
                          prozesuak.c
#include <stdio.h>
                          $ /prozesuak
#include <stdlib.h>
                           Prozesua: 4542
#include <unistd.h>
                          gurasoa: 4535
#include <sys/types.h>
                          Erabiltzailea: 1000
int main () {
int id prozesua, id_gurasoa, id_erabiltzailea;
id prozesua = getpid();
id gurasoa = getppid();
id erabiltzailea = getuid();
printf("Prozesua: %d\n", id_prozesua);
printf("gurasoa: %d\n", id gurasoa);
printf("Erabiltzailea: %d\n", id erabiltzailea);
exit(0);
```

int fork();

- Sistema-dei honek prozesu berri bat sortzen du, prozesu deitzailearen "klona" dena. Prozesu deitzaileari gurasoa deituko diogu, eta sortutako prozesuari umea
- umeak bere exekuzioa fork-aren hurrengo agindutik hasten du (gurasoa ere bai)
- umeak gurasotik dena heredatzen du, baina umeak pid desberdina du!
- fork deiak honakoa bueltatzen du:
 - umeari: 0 (zero)
 - gurasoari: umearen pid-a
 - -1 errore bat gertatuz gero

```
int main ()
   int pid;
   pid = fork();
   if (pid == -1)
      {perror();
       exit(-1);
   if (pid == 0) /* umea */
      {printf("%d umea naiz, %d gurasoarena\n",
              getpid(), getppid());}
   else /* gurasoa */
      {printf("%d gurasoa naiz, %d umearena\n",
              getpid(), pid);}
  printf("Bukatzera noa %d\n", getpid());/*biak*/
  exit(0);
```

```
2121 gurasoa naiz, 3456 umearena
3456 umea naiz, 2121 gurasoarena
Bukatzera noa 2121
Bukatzera noa 3456
```

```
3456 umea naiz, 2121 gurasoarena
2121 gurasoa naiz, 3456 umearena
Bukatzera noa 2121
Bukatzera noa 3456
```

```
2121 gurasoa naiz, 3456 umearena
Bukatzera noa 2121
3456 umea naiz, 1 gurasoarena
Bukatzera noa 3456
```

... "1" da bere gurasoa bukatu duelako, eta Unix-en umezurtz prozesuak "<u>init</u>"-ek adoptatzen dituelako

fork sistema-deiaren proba

```
main()
{
    int pid;

    printf("fork deiaren proba\n");
    pid = fork();
    printf("kontrola itzuli zaio ");
    if (pid == 0) printf("umeari\n");
    else printf("gurasoari, %d izanik ume berriaren pid-a\n", pid);
}
```

<u>gurasoaren irteera</u>

fork deiaren proba kontrola itzuli zaio gurasoari, 999 izanik ume berriaren pid-a

umearen irteera

kontrola itzuli zaio umeari

```
•gurasoa
•umea
•gurasoa + umea
```

fork sistema-deiaren proba

Irteeraren kasu erreal posible batzuk

fork deiaren proba

kontrola itzuli zaio gurasoari, 999 izanik umearen pid-a

kontrola itzuli zaio umeari

fork deiaren proba

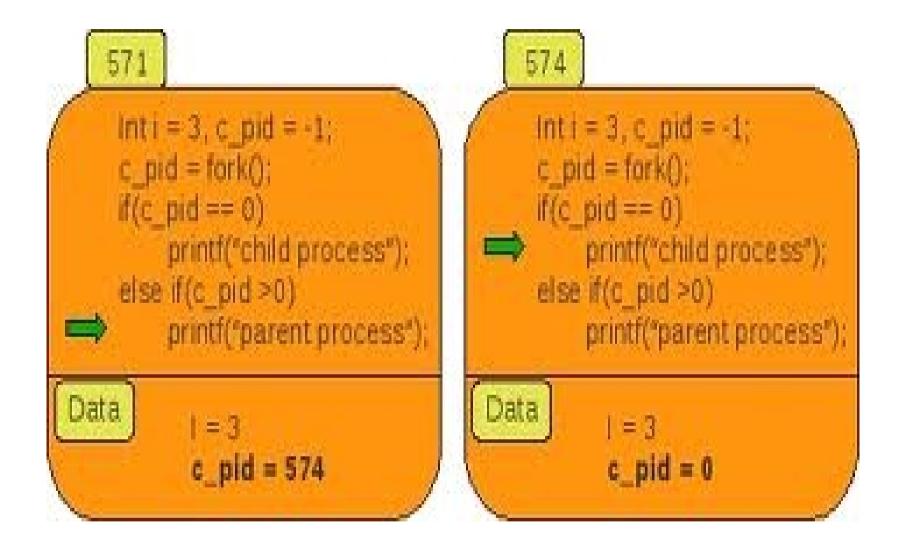
kontrola itzuli zaio umeari

kontrola itzuli zaio gurasoari, 999 izanik umearen pid-a

fork deiaren proba

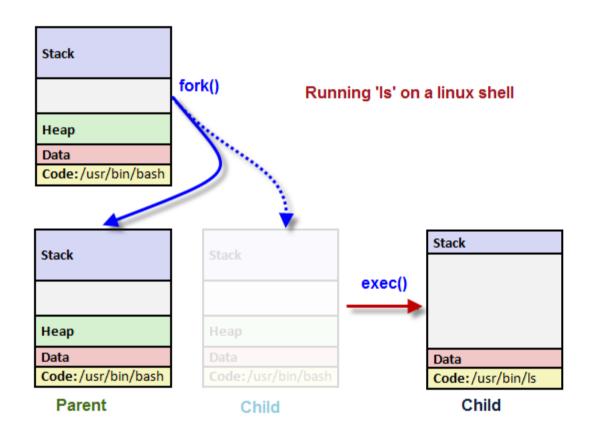
kontrola itzuli zaio kontrola itzuli zaio **umeari** gurasoari, 999 izanik umearen pid-a gurasoa umea gurasoa + umea

• • •


```
int exec??(...);
```

- Prozesua exekutatzen ari den programa aldatzen du
 - 1. Prozesuaren edukia husten du, testuingurua mantenduz
 - 2. Programa berria kargatzen du
- exec?? deia ongi burutzen bada, ez du ezer bueltatzen... programa aldatu egin delako!
- Erroreren bat gertatzen bada, -1 bueltatzen du

2121

3456

```
main() /* ls */
{

/* programa berria */
}
```

exec funtzio familia:

```
int execl (char *path, char *arg0, ..., NULL);
parametro bektore:
int execv (char *path, char *arg[]);
parametro zerrenda + environment:
int execle (char *path, char *arg0, ..., char *envp[]);
parametro bektore + environment:
int execve (char *path, char *arg[], char *envp[]);
parametro zerrenda (izena path barik PATH-aldagaian bilatu):
int execlp (char *file, char *arg0, ..., NULL);
parametro bektore ( izena path barik PATH-aldagaian bilatu):
int execvp (char *file, char *arg[]);
```

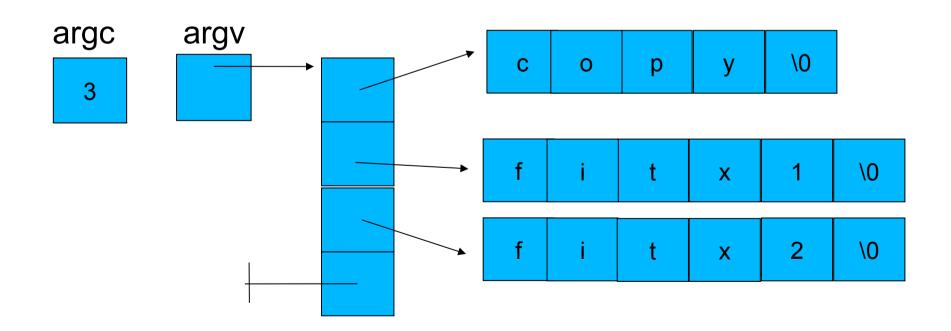
- char * path es un puntero que apunta al path name (absoluto o relativo) de un fichero ejecutable
 - char * arg0, ... *argn son punteros a cadenas de caracteres y constituyen la lista de argumentos que se le pasa al nuevo programa.
 - char * envp[] es un puntero a un array de punteros a cadenas de caracteres que constituyen el entorno en el que se va ejecutar el nuevo programa. Termina con NULL.

 Demagun C lengoaian idatzita dagoen copy.c programa dugula. Bere main() metodoan:

int main(int argc, char * argv[])

Deialdia: copy fitx1 fitx2

argv[0]="copy"
argv[1]="fitx1"
argv[2]="fitx2"

Exec deien adibideak:

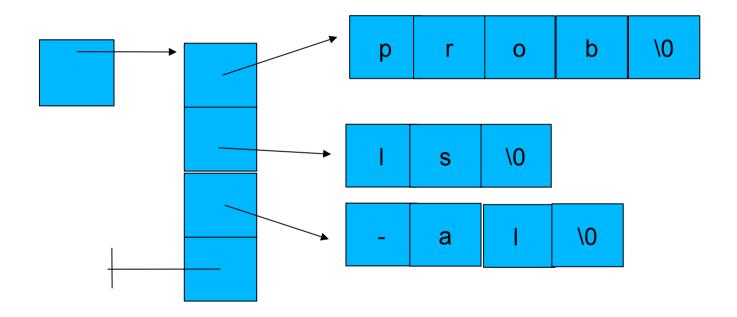
```
execl("/bin/ls", "ls", "-l", NULL);
execle("/bin/ls", "ls", "-l", NULL, NULL);
execlp ("ls", "ls", "-l", NULL);
char *v[] = {"ls", "-l", NULL};
execv ("/bin/ls", v);
execve("/bin/ls", v, NULL);
execvp("ls", v);
```

```
int main () /* execlp aginduaren adibidea */
    int pid;
    pid = fork();
   switch (pid) {
    case -1: /* errorea */
      perror("execlp:");
       exit(-1);
    case 0: /* umea */
      exec|p("ls", "ls", "-al", NULL);
      printf("Ezin izan da execlp egikaritu\n");
      exit(-1);
    default: /* gurasoa */
      printf("%d gurasoa, %d umearena\n", getpid(), pid);
exit(0);
```

```
kepa@cox:/tmp/c$ ./execlp
15316 gurasoa, 15317 umearena
drwxr-xr-x 2 kepa kepa 4096 2009-11-14 16:42.
drwxrwxrwt 19 root root 524288 2009-11-14 16:42 ...
-rwxr-xr-x 1 kepa kepa 9232 2009-11-14 16:42 execlp
-rw-r--r-- 1 kepa kepa 512 2009-11-14 16:42 execlp.c
kepa@cox:/tmp/c$ ./execlp
drwxr-xr-x 2 kepa kepa 4096 2009-11-14 16:42.
drwxrwxrwt 19 root root 524288 2009-11-14 16:42 ...
-rwxr-xr-x 1 kepa kepa 9232 2009-11-14 16:42 execlp
15320 gurasoa, 15321 umearena
-rw-r--r-- 1 kepa kepa 512 2009-11-14 16:42 execlp.c
```

```
Int main(int argc, char *argv[]) /* prob */
  int pid;
 pid = fork();
  switch (pid) {
     case -1: /* errorea */
      perror("execvp:");
       exit(-1);
     case 0: /* umea */
       execvp (argv[1], & (argv[1]));
       printf("No puede ejecutar execvp\n");
       exit(-1);
    default: /* gurasoa */
     printf("%d gurasoa, %d umearena\n", getpid(),
                                               pid);
exit(0);
```

Zergatik execvp(argv[1],&argv[1])?


```
#include <stdio.h>
#include <unistd.h> /*man fork,exec */
#include <sys/types.h> /*man 2 wait */
#include <sys/wait.h> /*man 2 wait */
int main() {
int pid, status;
pid=fork();
```

```
if (pid == 0) { /* Proceso Hijo */
 if (execl("esclavo", "esclavo", "nombre", "-a", NULL) == -1) {
  printf("Error al ejecutar execl\n");
  exit(1);} }
else { /* Proceso Padre */
 wait(&status);
 printf("\nEl proceso hijo finalizo con el estado %d\n", status);
 exit(0);}
```

```
esclavo.c:
#include <stdio.h>
int main(int argc, char *argv[]) {
 int i = 0;
 for (i = 0; i < argc; i++) printf("\nArgumento [%d]: %s", i, argv[i]);
 exit(0);}
gcc -o miexec.exe miexec.c
gcc -o esclavo esclavo.c
./miexec.exe
```

./miexec.exe

Argumento [0]: esclavo

Argumento [1]: nombre

Argumento [2]: -a

El proceso hijo finalizo con el estado 0

Prozesuen bukaera/sinkronizazioa void exit(int egoera);

- Prozesuaren bukaera "kontrolatua"
- Unix-ek bukaera-kodea (egoera) gorde egiten du gurasoak wait() exekutatu arte

int wait(int *egoera);

- Deitzailea bere umearen bukaera arte geldiarazten du
- Umerik ez badu, -1 bueltatzen du, deitzailea blokeatu gabe
- Bukatzen duen ume-prozesuaren identifikadorea bueltatzen du
- egoera umea bueltatutako bukaera-kodea da

int kill(int pid, int SIGKILL);

• SIGKILL seinalea pid prozesuari bidaltzen dio, bukaraziz

```
#include <unistd.h> /*man 2 fork */
#include <sys/types.h> /*man 2 wait */
#include <sys/wait.h>
#include <stdlib.h>
      int main() {
       int pid = 0, status = 0;
   if ((pid = fork()) == -1)
    { printf('Errorea umea sortzerakoan \n");exit(1); }
   if (pid == 0)
    { printf('Nire gurasoaren PID zenbakia: %d\n",getppid()); exit(0); }
  else
    { printf("Nire PID zenbakia: %d eta nire
                                       umearena: %d\n", getpid(), pid);
     wait(&status);
    printf("\numeak itzuli duen egoera zenbakia: %d \n", status);
    exit(0);
```

kepa@cox:/tmp\$./wait

Nire PID zenbakia: 22079 eta nire umearena: 22080

Nire gurasoaren PID zenbakia: 22079

umeak itzuli duen egoera zenbakia: 0

kepa@cox:/tmp\$./wait

Nire PID zenbakia: 22081 eta nire umearena: 22082

Nire gurasoaren PID zenbakia: 22081

umeak itzuli duen egoera zenbakia: 0

kepa@cox:/tmp\$./wait

Nire gurasoaren PID zenbakia: 22083

Nire PID zenbakia: 22083 eta nire umearena: 22084

umeak itzuli duen egoera zenbakia: 0

· kill:

- #include <sys/types.h> eta <signal.h>: int kill(pid_t pid, int sig);
- Prozesu bati SIGXXXX seinale bat bidaltzeko.
- 0 itzuliko du ondo joanez gero eta -1 errore bat gertatuz gero.
- Adb:kill(pid,SIGTERM)

Prozesu bati seinaleak bidali. Adibidea:

```
#include <sys/types.h> /*kill y wait*/
#include <sys/wait.h> /*wait*/
#include <signal.h>/*kill*/
#include <stdlib.h>/*puts y exit*/
#include <stdio.h>/*printf*/
#include <unistd.h>/*fork*/
int main(void) { pid_t hijo; int condicion,valor_retornado;
if ((hijo=fork())==-1) {perror("fork");exit(1);}
if (hijo==0) {sleep(1000);exit(0);}
else {valor_retornado=kill(hijo,SIGKILL);
      if (valor_retornado==-1) {perror("kill"); wait(&condicion);}
      else {printf("%d ezabatua \n",hijo);}
      exit(0); }}
```

\$gcc -o killer killer.c

\$./killer

6680 ezabatua

Prozesuen Dukoasa feat (Seinalea = Software etena)

- Seinale bakoitza izen bat du (kill -l ó man 7 signal) eta seinaleekin lan egiten dituzten funtzioak </usr/include/signal.h> daude.
- Prozesu batek seinale bat jasoz gero :
 - Seinalea kontuan ez hartu
 - Seinale horri dagokion funtzio lehenetsia (gehienetan exit bat core edo core barik)
 - Seinale horri lotu ahal diogu beste funtzio bat (handler), eta gero exit edo gertaera gertatu aurreko instrukziora itzuli.

Prozesuen \$ man 7 signal bukaera/sinkronizazioa

SIGHUP	1	Term	Hangup detected on controlling terminal or death of controlling process
SIGINT	2	Term	Interrupt from keyboard
SIGQUIT	3	Core	Quit from keyboard
SIGILL	4	Core	Illegal Instruction
SIGABRT	6	Core	Abort signal from abort (3)
SIGFPE	8	Core	Floating point exception
SIGKILL	9	Term	Kill signal
SIGSEGV	11	Core	Invalid memory reference
SIGPIPE	13	Term	Broken pipe: write to pipe with no
			readers
SIGALRM	14	Term	Timer signal from alarm (2)
SIGTERM	15	Term	Termination signal
SIGUSR1	30,10,16	Term	User-defined signal 1
SIGUSR2	31,12,17	Term	User-defined signal 2
SIGCHLD	20,17,18	Ign	Child stopped or terminated
SIGCONT	19,18,25	Cont	Continue if stopped
SIGSTOP	17,19,23	Stop	Stop process
SIGTSTP	18,20,24	Stop	Stop typed at tty
SIGTTIN	21,21,26	Stop	tty input for background process
SIGTTOU	22,22,27	Stop	tty output for background process

signal - lista de las señales disponibles

Señal Valor Acción Comentario

SIGHUP 1 A Cuelgue detectado en la terminal de control o muerte del proceso de control

SIGINT 2 A Interrupción procedente del teclado(Crtl-C)(salida)

SIGQUIT 3 C Terminación procedente del teclado(Ctrl-4)(salida con core)

SIGILL 4 C Instrucción ilegal

C Señal de aborto procedente de abort(3) SIGABRT SIGFPE 8 C Excepción de coma flotante SIGKILL 9 AEF Señal de matar C SIGSEGV Referencia inválida a memoria **SIGPIPE** 13 Tubería rota: escritura sin lectores SIGALRM 14 A Señal de alarma de alarm(2) SIGTERM 15 A Señal de terminación

```
SIGUSR1 30,10,16 A Señal definida por usuario 1
SIGUSR2 31,12,17 A Señal definida por usuario 2
SIGCHLD 20,17,18 B Proceso hijo terminado o parado
SIGCONT 19,18,25
                       Continuar si estaba parado
SIGSTOP 17,19,23 DEF
                        Parar proceso
SIGTSTP 18,20,24 D
                       Parada escrita en la tty
SIGTTIN 21,21,26
                      E. de la tty para un proc. de fondo
SIGTTOU 22,22,27 D S. a la tty para un proc. de fondo
```

Prozesuen bukaera/sinkronizazioa

B-La acción por defecto es ignorar la señal

C-La acción por defecto es terminar el proceso con core dump

D-La acción por defecto es parar la ejecución del proceso

E-La señal no puede ser capturada por el programa(manipulada)

F-La señal no puede ser ignorada

*core dump: volcado de memoria del contexto del proceso a la carpeta del proceso, para poder ver con un programa de depuración como gdb, sdb o adb

int kill(int pid, int SIGKILL);

SIGKILL seinalea pid prozesuari bidaltzen dio, bukaraziz

void pause();

Funtzio hau seinale bat jaso arte lo geratzen da. -1 itzultzen du, seinaleari dagokion funtzioa exekutatu ostean.

int signal(int seinalea, void funtzioa());

Seinalea jasoz gero exekutatuko den funtzioa

```
Adibidez: gedit pausa.c
#include <unistd.h>
#include <stdlib.h>
int main(void){pause();
exit(0);}
$gcc -o pausa pausa.c
$./pausa
Ctrl-4 ó kill -USR1 <PID>
Salir
```

int signal(int seinale, void funtz());

- Seinaleari funtz funtzioa lotzen dio . Signal funtzioak 2 parametro jasotzen ditu:
 - Jaso nahi dugun seinale zenbakia. Zeintzuk? "kill -l"
 - Seinale hori jaso ostean exekutatuko den funtzioaren erakuslea. Hurrengo makroak ere erabili ahal dira: SIG_IGN (seinalea kontuan ez hartu) edo SIG_DFL(dagokion portaera lehenetsia uztea)
- -Errore bat gertatuz gero SIG_ERR itzultzen du

- Funtzio baten erakuslea:
 - C-n funtzio bat konpilatzerakoan bere kodean sarrera puntu bat sortzen da.
 - Funtzio baten deia egiterakoan, kode sarrera puntuari dei bat egiten ari gara.
 - Kode sarrera puntua ere erabili ahal da funtzioari dei egiteko.
 - Kode sarrera puntuaren helbidea funtzioaren izena da. (arraian bezala)

Adibidez, "printf" funtzioaren erakusle bat erabiltzeko. Jakinda: printf-ren erazagupena "int printf(const char *format, ...);" dela eta funtzio erakuslea horrela erazagutzen dela "funtzioak itzulitako mota (*p) ();" ,non "p" erakuslearen izena den:

```
Erazagupena: int (*p)();
```

Esleipena: p=printf;

Deia: (*p)("kaixo");

```
Adibidez:
                                            kill(getpid(),SIGUSR1);
 #include <stdio.h>
                                            Pause();
 #include <signal.h>
                                            /*seinalea kontuan ez hartu*/
  int sig;
  void jaso (sig)
                                            signal(SIGUSR1,SIG IGN);
  {printf("jasotako seinalea:
    %d\n",sig);}
                                            kill(getpid(),SIGUSR1);
  int main(){
                                            /*dagokion portaera lehenetsia uztea*/
 /*USR1 seinaleari jaso funtzioa
    esleitu */
                                            signal(SIGUSR1,SIG_DFL);
  signal(SIGUSR1,jaso);
                                            kill(getpid(),SIGUSR1);
                                            return 0;
```

alarm: unsigned int alarm(unsigned int seg);

-SEak deitzaileari SIGALARM seinalea bidaltzen dio seg segundo igaro ondoren. Funtzio honek >0 balore bat itzuliz gero, jadanik alarma bat programatua dagoela adieraziko digu.

sleep: int sleep(unsigned int seconds);

-SEak prozesua seconds segundu lotan utziko du. Adb:sleep(30)

unsigned long time(0);

 Unix-eko denbora bueltatzen du (1970eko urtarrilaren 1etik igarotako segundo kopurua)

char *ctime(unsigned long t_unix);

- string batean denbora itzultzen duen liburutegierrutina
- Adibidez: Thu Apr 1 21:01.04 2004

```
Adb: gedit alarma.c
#include ...
int main(void) {
if ((alarm(5))>0)
         {printf("jadanik alarma bat programatua dago");exit(0);}
sleep(30);
printf("Nola liteke, hemendik igarotzea?");
exit(1); }
$gcc -o alarma alarma.c
$ ./alarma
Alarm clock
```

Adibide-programa (gurasoa.c)

Guraso-prozesu batek programa baten exekuzioa abiarazten du, honen izena eta argumentuak bigarren parametrotik pasatzen zaiolarik. Lehen argumentuak programaren exekuzio-denbora maximoa adieraziko du; denbora hori pasa eta programak bukatu ez badu, guraso prozesuak umearen exekuzioa amaiaraziko du. Guraso-prozesuak bere identifikadorea eta abiarazten duen programarena ere idazten ditu. Programa berriak amaitzean, gurasoak bere iraupena idatzi eta itzulera-kodea itzultzen du, edo -1 balioa programa amaiarazi badu.

Exekuzio-adibidea:

> ./padre 60 hijo

```
Hijo.c
#include <unistd.h> /*sleep*/
int main(){
sleep(6);
return 0;
}
```

```
Reloj.c
#include <stdlib.h> /*atoi and exit*/
#include <stdio.h> /*printf*/
#include <unistd.h> /*alarm*/
#include <signal.h> /*signal and SIGALRM*/
void xtimer(){
printf("time expired.\n");
int main(int argc, char *argv[]){
unsigned int sec;
sec=atoi(argv[1]);
printf("time is %u\n",sec);
signal(SIGALRM,xtimer);
alarm(sec);
pause();
return 0;
```

```
padre.c
                                                 if((id = wait(\&status1)) == idHijo) {
#include <sys/types.h> /*kill y wait*/
                                                 kill(idReloj, SIGKILL);
#include <sys/wait.h> /*wait*/
                                                 //Si el hijo ha cambiado de estado, antes
                                                 de la ejecución del wait
#include <signal.h>/*kill*/
                                                 //entonces la llamada a wait retornará
#include <stdlib.h>/*exit*/
                                                 inmediatamente con su estado
#include <stdio.h>/*printf*/
                                                 wait(&status2);
#include <unistd.h>/*fork and exec...*/
                                                 } else {
#include <time.h> /*time*/
                                                 kill(idHijo, SIGKILL);
                                                 wait(&status2);
int main(int argc, char *argv[]){
                                                 status1 = 1;
int idHijo, idReloj, id, t1, status1, status2;
                                                 t1=time(0)-t1;
id = getpid();
                                                 printf("Tiempo del proceso hijo: %d\n",
printf("Proceso padre: %d\n", id);
                                                 t1);
if((idReloi = fork()) == 0) { /* hijo Reloi */ }
                                                 exit(status1);
execl("reloi", "reloi", argy[1], NULL);
                                                 }
if((idHijo = fork()) == 0)  {
                                                         Program
execv(argv[2], &argv[2]);
                                                         a padre
}
                                                       wait()
printf("Proceso hijo Perezoso: %d\n",
                                                                     fork()
                                                fork()
idHijo);
                                                               wait()
     printf("Proceso hijo Reloj: %d\n",
idReloj);
                                                 Hijo
t1 = time(0);
                                                                     Reloj
                                                                                            49
```

PATH=\$PATH:/home/kepa/Escritorio export PATH gcc padre.c -o padre gcc reloj.c -o reloj gcc hijo.c -o hijo ./padre 20 hijo Proceso padre: 3327 Proceso hijo Perezoso: 3329 Proceso hijo Reloj: 3328 time is 20 Tiempo del proceso hijo : 6 \$ echo \$? 0

./padre 3 hijo
Proceso padre: 3315
Proceso hijo Perezoso: 3317
Proceso hijo Reloj: 3316
time is 3
time expired.
Tiempo del proceso hijo : 3
echo \$?